

JELENTÉS

a Kormány részére

a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal 2005. évi tevékenységéről, valamint a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap felhasználásáról

(Tervezet)

2006. május

Vezetői összefoglaló

A Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról (továbbiakban: Alap) és a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatalról (a továbbiakban: Hivatal) szóló jogszabályok előírják, hogy a Hivatal elnöke évente beszámoló jelentést készít a kormány számára az Alap felhasználásáról és a Hivatal tevékenységéről.

Kutatási és Technológiai Innovációs Alap

Az Alap 2005. évi bevétele összesen 34 159,9 millió forintot tett ki, fő forrását a vállalatok által befizetett innovációs járulék és a költségvetési hozzájárulás jelenti.

Változtatva a korábbi évek K+F projekt támogatási gyakorlatán az Alap 2005. évi felhasználásának és pályázati programjainak mottója:

„ÚJ, INNOVATÍV VÁLLALKOZÁSOK ÉS TERMÉKEK”.

Az Alap támogatásainak célja a **magyar gazdaság versenyképességének innováción alapuló növelése, azaz a K+F eredmények hasznosítása, a vállalkozásoknál folyó K+F és innovációs tevékenység előmozdítása volt.** Ennek érdekében megváltoztattuk korábbi támogatási programunk prioritásait, továbbá több új programot indítottunk azzal a céllal, hogy az Alap forrásait a vállalkozói szféra felé tereljük és a vállalkozásokat a K+F ráfordítások növelésére ösztönözzük.

Az Alapból 2005-ben 27 668,65 millió forint kifizetésére került sor. A vállalatok részére történő kifizetések teljes kifizetés **26,7 %-át** tették ki, ami volumenében **53 %-kal több,** arányaiban **25 %-kal magasabb,** mint az előző évben volt. A 2006. évi kötelezettségvállalások között tovább növekszik a vállalkozások részére lekötött támogatás aránya.

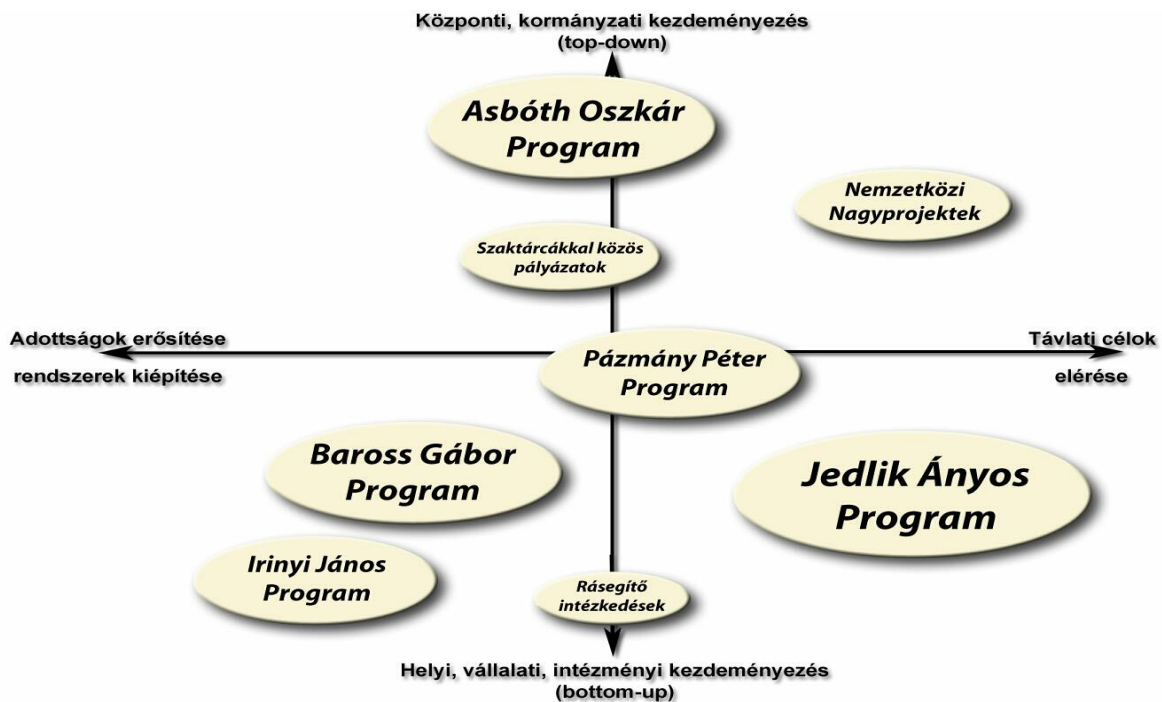

1. ábra: Kifizetések az Alapból 2004 és 2005-ben

A Hivatal tovább fejlesztette pályázati portfólióját. A 2004-ben elindított sikeres K+F pályázati programokban (Pázmány Péter Program, Jedlik Ányos Program, Baross Gábor Program) nagyobb szerepet kaptak a vállalkozások. Az új pályázati programok (Nemzetközi nagyprojektek, Asbóth Oszkár Program, Irinyi János Program) a nemzetközi programkapcsolatok megújítását, a húzóágazati szemlélet erősítését, valamint új innovatív ötletek megvalósítását segítették elő. Folytattuk a szaktárcákkal közösen működtetett K+F és innovációs programokat (Gazdasági-entált Agrárágazati Kutatások).

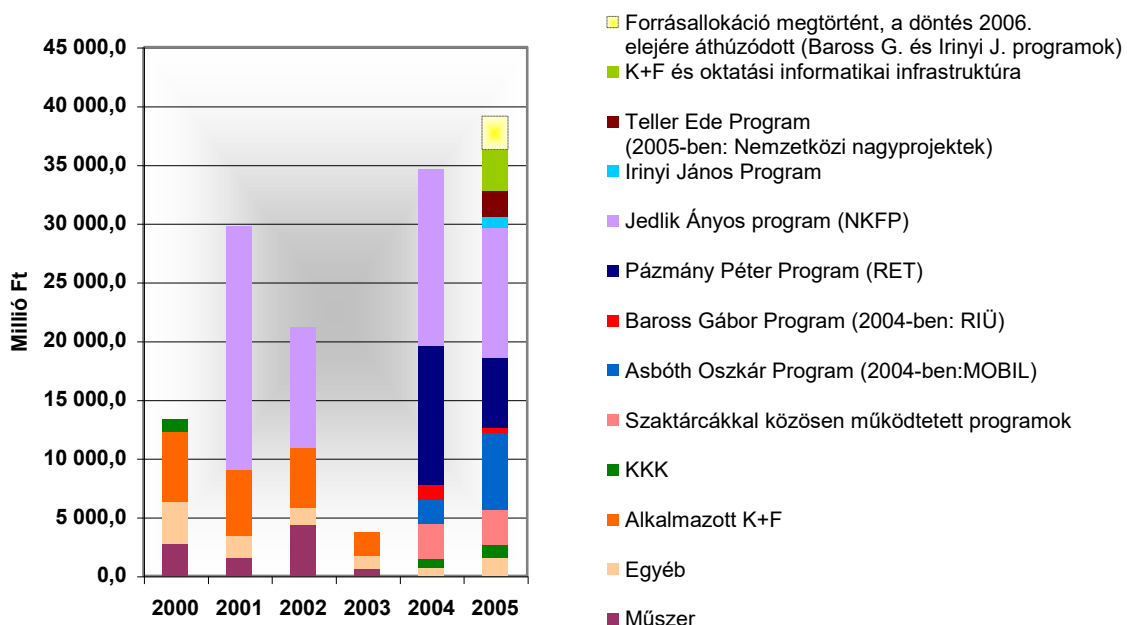
A 2. ábra az ismertetett programok helyét jelöli ki a kutatás-fejlesztés támogatásának stratégiai célrendszerében. A stratégia tervezésénél négy alapvető szempontot vettünk figyelembe: a jelen adottságok kihasználásának erősítése, a távlati célok elérése, a helyi kezdeményezések, valamint

a központi stratégiai elképzelések megvalósítását. A programokat jelképező mezők nagysága arányos a ráfordítás mértékével.

2. ábra: A Hivatal programjainak helye a stratégiai célrendszerben

A Hivatal megalakulása óta nagy súlyt fektet az Alap forrásainak koncentrálására és hatékony felhasználására. A 3. ábrán is látható, hogy 2004-ben és 2005-ben a Hivatal minden korábbi évet meghaladó mértékű kötelezettséget vállalt a K+F programok támogatására.

3. ábra: A K+F programok kötelezettségvállalásai 2000-2005 között

A **regionális innováció** előmozdítása érdekében továbbfejlesztettük a regionális innovációs programot. Az új pályázati konstrukciók tovább növelték a régiók abszorpciós képességét a K+F és az innováció támogatása tekintetében. Létrehoztuk és megerősítettük a **regionális in-**

novációs ügynökségek hálózatát, amelyek alkalmassá váltak K+F és innovációs projektek menedzselésére, a pályázatok tervezésétől kezdve a pályázatok lebonyolításáig.

Független értékelő csoport elvégezte a Kooperációs Kutató Központok programunk **ex-post értékelését**. A Nemzeti Fejlesztési Hivatallal közösen előkészítettük további programok átfogó, utólagos értékelését. A Hivatal 2005-ben kidolgozta **monitoring stratégiáját**. A monitoring folyamat kialakításával, módszertani megalapozásával nemzetközileg elismert szakembereket bízunk meg.

A támogatások volumenének növekedése és az új típusú programok minőségileg új **projekt-menedzselési** feladatokat jelentettek. A feladatok ellátását segítette az **elektronikus ügyintézés** kiterjesztése. A pályázók és bírálók számára kialakítottuk a szükséges dokumentumok on-line elérhetőségét. Megkezdődött az elektronikus **Pályázatkezelő Rendszer** kialakítása. Elkészültek a rendszertervek, megtörtént a telepítés és az első modulok feltöltése adatokkal. A rendszer üzembe állítására 2006-ban kerül sor.

A pályázat kiírásától a támogatások kifizetéséig tartó **átfutási idő** csökkentése érdekében szigorúbb műveleti időket határoztunk meg a pályázat lebonyolításához. A Hivatal jelentős lépéseket tett az EU-konform audit-elvű pénzügyi elszámolási rendszer megvalósítása terén is. Az **átláthatóság és nyilvánosság** érdekében a programirányító testületek és bíráló bizottságok munkájába nagyobb programjainknál külföldi szakértőket is bevontunk. A pályázatokkal kapcsolatos összes információt, beleértve a támogatások odaítéléséről hozott döntéseket közzé tesszük a pályázati honlapon. Telefonos, e-mailes és személyes **ügyfélszolgálat** áll az érdeklődők rendelkezésére.

A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal működése

A Hivatal felelős a Kormány tudomány-, technológia- és innováció-politikájának kezdeményezéséért és végrehajtásáért, az Alap eredményes felhasználásáért, valamint a nemzetközi tudományos- és technológiapolitikai kapcsolatokért.

A szervezeti tudás kiterjesztése érdekében a Hivatal folytatta **szervezetfejlesztési stratégiájának** megvalósítását.

Előkészítettük a Kormány **kutatás-fejlesztési és innovációpolitikai középtávú stratégiát** a társtárca szakértőinek, valamint a MTA képviselőjének bevonásával. A dokumentum készítése során számos elemzést és tanulmányt feldolgoztunk, vitasorozatot szerveztünk, és a Hivatal honlapján fórumot indítottunk. A stratégia kidolgozása 2006-ban társadalmi egyeztetéssel folytatódik.

A Hivatal részt vesz a **II. Nemzeti Fejlesztési Terv**, valamint a Versenyképes Gazdaság Operatív Program kutatás-fejlesztési és innovációs témáinak kidolgozásában.

A Hivatal képviseli Magyarország érdekeit több **nemzetközi** multilaterális **együtműködésben**. Kiemelhető az európai kutatás jövőjét meghatározó EU 7. Kutatási, Technológia-fejlesztési és Demonstrációs Keretprogram tervezési munkáiban való részvétel. A Magyar Köztársaságnak 32 országgal van kétoldalú tudományos és technológiai (TÉT) együtműködési kormányközi megállapodása, amelynek szakmai végrehajtásáért a Hivatal felelős.

A nemzetközi TÉT kapcsolatok súlypontja a mobilitás-támogatáson túlmutató, nagyobb léptékű K+F együtműködési projektek indítása felé tolódott. Több nemzetközi nagyprojekt előkészítése kezdődött meg biotechnológia, nanotechnológia és „környezet-független hálózatok” területén.

A Hivatal fontos feladatának tekinti a nyilvánosságot, a széleskörű tájékoztatást, **kommunikációs** és sajtótevékenysége a korábbi évhez képest eszközeiben gazdagodott.

1. A Kutatási és Technológiai Innovációs Alap

A Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról (a továbbiakban Alap) szóló 2003. évi XC. tv. (Atv) szerint az Alap a kutatás-fejlesztés és a technológiai innováció állami támogatását biztosító és kizárólag ezt a célt szolgáló, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény szerinti elkülönített állami pénzalap. Az Alap rendeltetése, hogy kiszámítható és biztos forrást jelentsen a magyar gazdaság technológiai innovációjának ösztönzésére és támogatására. Az Alap forrásai mindenki számára elérhetőek, amennyiben az Alap felhasználási jogcímeivel összhangban álló pályaművet nyújt be a Hivatal által meghirdetett pályázatokra.

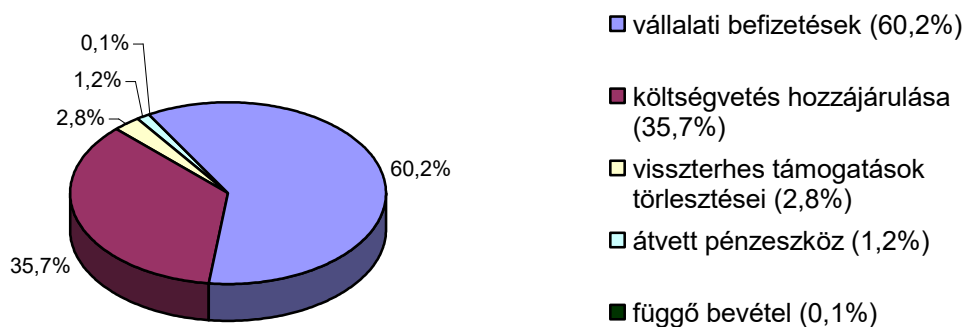
1.1. Az Alap bevételei

Az Alap fő bevételét a vállalatok által befizetett innovációs járulék¹ és a költségvetési hozzájárulás jelenti. Az 1. táblázat tartalmazza a 2005. évi költségvetési törvény szerinti bevételi előirányzatokat, valamint a tényleges bevételeket. A vállalatok befizetései mintegy 15%-kal maradtak el az előirányzattól. Ennek oka az, hogy a vállalatok K+F ráfordításai a tervezettnél nagyobb mértékben nőttek és ezekkel csökkentették járulékfizetési kötelezettségüket.

1. táblázat: Az Alap bevételei 2005-ben

(adatok millió forintban)

Cím megnevezése	Költségvetési előirányzat	Tényleges bevétel
Vállalati befizetések	23 423,2	20 548,36
Költségvetés hozzájárulása	12 196,9	12 196,90
Visszterhes támogatások törlesztései	798,2	963,31
Átvett pénzeszköz	400,0	415,53
Függő bevétel		35,83
Összesen	36 818,3	34 159,92

4. ábra: Az Alap 2005. évi bevételei

¹ A Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXIV. tv. szűkítette a járulékfizetésre kötelezettek körét. A mikro- és kisvállalkozások mellett, amelyeknek korábban sem kellett innovációs járulékot fizetniük, ugyancsak nem tartozik e törvény hatálya alá 2005. január 1-jétől a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény 3. § (2)-(3) bekezdése szerint kisvállalkozásnak minősülő gazdasági társaság, továbbá a Magyar Nemzeti Bank, az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Részvénytársaság, továbbá az Igazságügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó, a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdasági társaság.

1.2. Az Alap 2005. évi felhasználásának elemzése

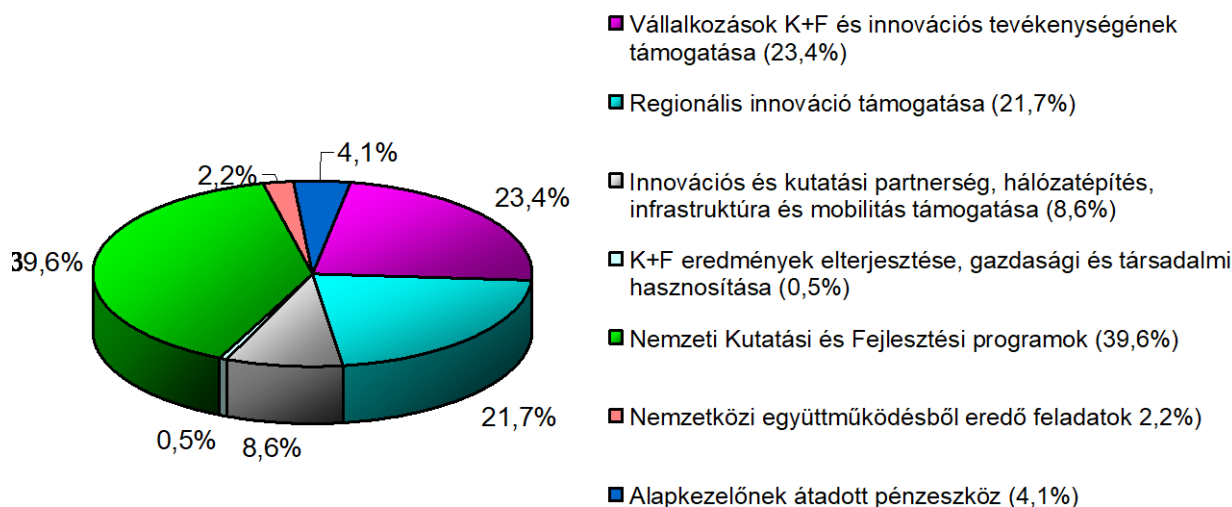
a.) Az Alap kiadásainak 92,61 %-át pályázati úton folyósítottuk a támogatások kedvezményezettjeinek.

Az Alapból a 2005. évi költségvetés által meghatározott jogcímenként az alábbi tényleges kifizetések történtek. (2. számú táblázat):

2. táblázat (adatok millió forintban)

Jogcím	Kifizetés
Vállalkozások K+F és innovációs tevékenységének támogatása	6 461,66
Regionális innováció támogatása	6 011,67
Innovációs és kutatási partnerség, hálózatépítés, infrastruktúra és mobilitás támogatása	2 376,48
K+F eredmények elterjesztése, gazdasági és társadalmi hasznosítása	132,58
Nemzeti Kutatási és Fejlesztési programok	10 953,61
Nemzetközi együttműködésből eredő feladatok	611,87
Alapkezelőnek átadott pénzeszköz	1 120,78
Új fejlesztési tervekre való felkészülés támogatása	0,00
Összesen:	27 668,65

A felhasználás %-os megoszlását költségvetési jogcímenként az 5. számú ábra szemlélteti.

5. ábra Az Alap felhasználása költségvetési jogcímenként

Az egyedi döntések alapján odaítélt projekt-támogatás a kiadások 3,34 %-át tette ki. A pályázatmenedzseléssel kapcsolatos működési költségekre a kiadások 2,55 %-át, a Hivatal alapkezelési tevékenységére pedig 1,50 %-át fordítottuk.

b.) A vállalatok részére történő kifizetések teljes kifizetés 26,7 %-át tették ki, ami volumenében 53 %-kal több, arányaiban 25 %-kal magasabb, mint az előző évben volt.

Az Alap 2005. évi kifizetéseinek megoszlását mutatja 3. sz. táblázat a kedvezményezettek gazdálkodási formája szerint. A táblázatban összehasonlításként feltüntettük 2004. évi adatokat és az érvényes szerződésekből adódó későbbi kifizetési kötelezettségeket is.

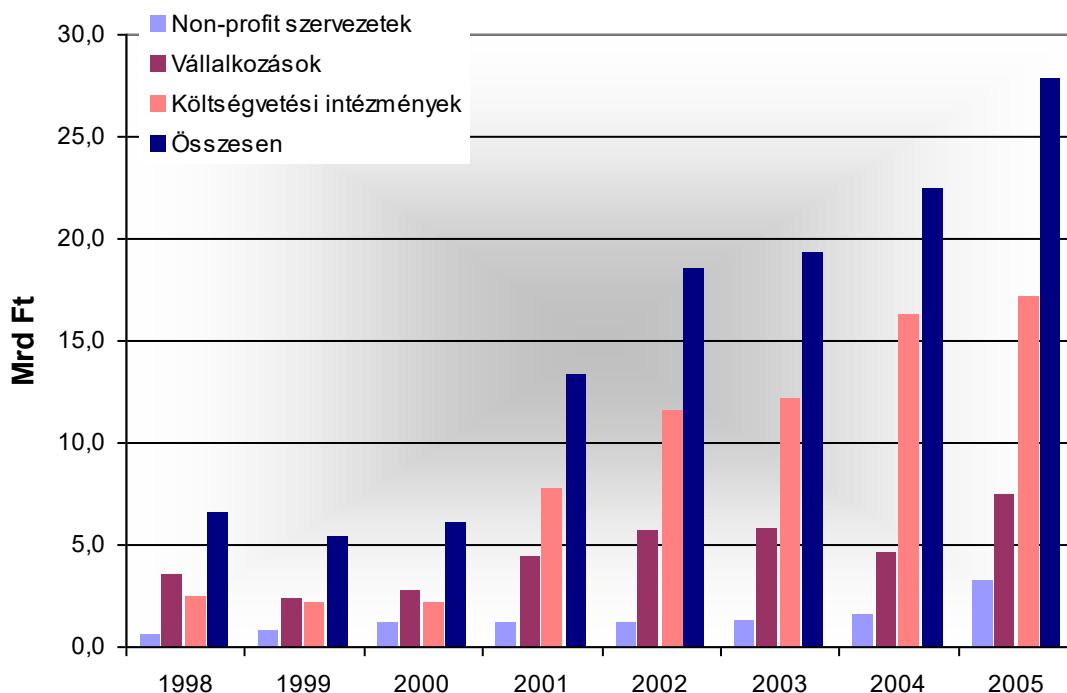
3. táblázat.

(adatok millió Ft-ban)

	Megvalósult kifizetés		Kifizetési kötelezettségek		
	2004. év	2005. év	2006. év	2007. év	2008. év
Non-profit szervezetek	1 478,0	3 154,5	1 339,4	2 348,2	571,5
Vállalkozások	4 819,4	7 389,4	5 940,8	4 094,0	2 613,1
Költségvetési intézmények összesen	16 164,8	17 124,8	10 128,5	9 259,5	5 600,9
ebből: MTA	3 844,8	2 851,9	1 797,5	1 690,6	869,5
Felsőoktatási int.	8 923,5	10 881,2	5 692,3	6 638,6	4 189,8
Egyéb intézetek és szervezetek	3 396,5	3 391,6	2 638,7	930,3	541,6
Összesen	22 462,3	27 668,6	17 408,7	15 701,7	8 785,5

Bár a Hivatal kiemelt figyelmet fordít a vállalkozások kutatás-fejlesztési tevékenységének támogatására, a korábbi évekről áthúzódó kötelezettségek miatt a költségvetési intézmények számára még 2005-ben is nagyobb összegeket kellett kifizetni. A 6. ábrán látható a kifizetések megoszlása gazdálkodási formák szerint.

c.) Az Alap kifizetései 2005-ben 23 %-kal haladták meg a 2004. évben teljesített kifizetéseket.

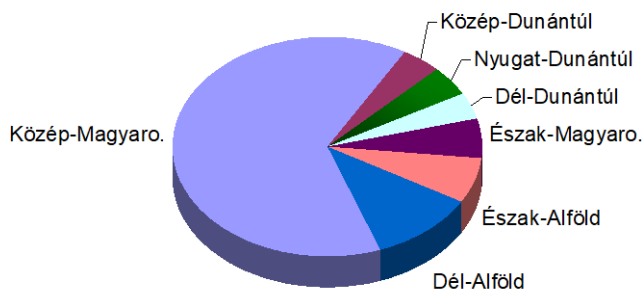

6. ábra: A K+F kifizetések alakulása gazdálkodási formák szerint

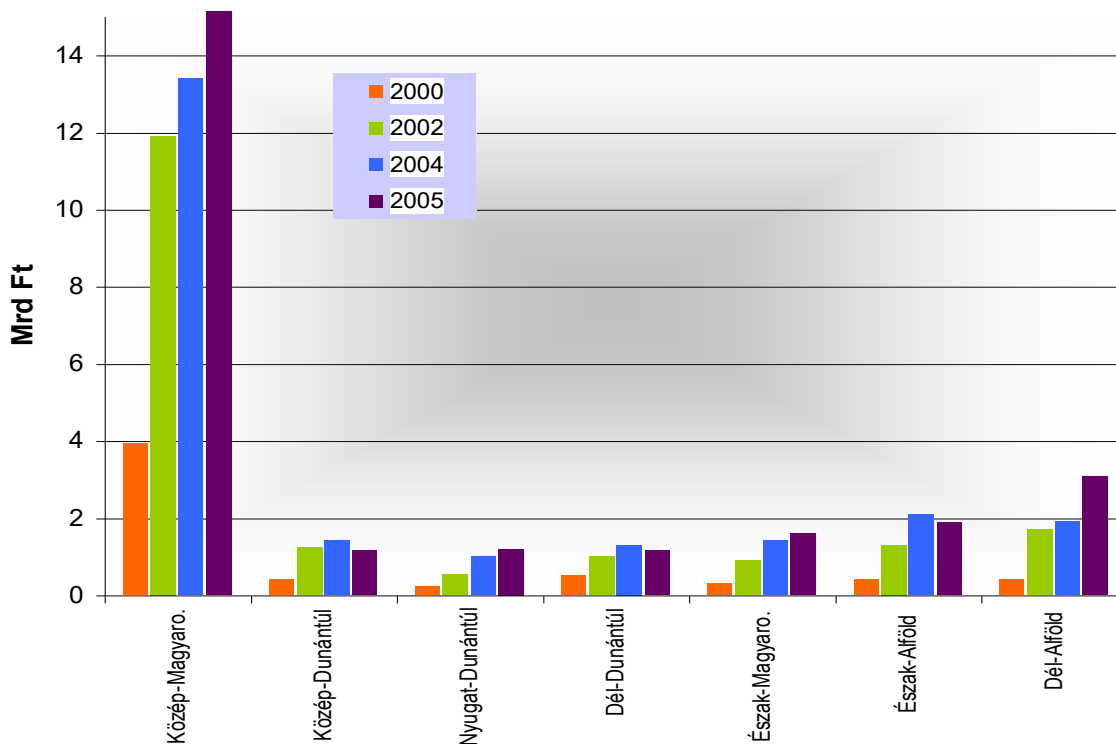
d.) Közép-Magyarországi Régió dominanciája az Alap forrásainak felhasználásában.

Az Alapból nyújtott támogatások regionális megoszlását a Budapestet magában foglaló közép-magyarországi régió dominanciája jellemzi. Ide került az Alap kifizetéseinek 63,9 %-a. Ez az azal magyarázható, hogy Magyarországon a kutatás-fejlesztési tevékenység a közép-

magyarországi régióban, azon belül Budapesten koncentrálódik. A főváros mind a kutatóhelyek számát (44%), mind a kutatói létszámot (61,3%) és a K+F ráfordításokat (60,2%) tekintve vezető helyet foglal el. A költségvetési szektor kutatóhelyeinek közel kétharmada (65%), a felsőoktatásnak 44%-a, a vállalkozásoknak közel 60%-a itt található. A kutatás-fejlesztési tevékenységre fordított pénzeszközök 63%-át itt költötték el. A K+F kifizetések 2000-2005 közötti, régiónkénti alakulását a 7-8. ábra szemlélteti.

7. ábra: Az Alap kifizetésekének 2005. évi megoszlása régiónként

8. ábra: A K+F támogatások alakulása régiónként

e.) Dinamikusan növekvő pályázati kötelezettségvállalások

A Hivatal megalakulása óta nagy súlyt fektet az Alap forrásainak koncentrálására és hatékony felhasználására. A 3. ábrán és a 4. táblázatban is látható, hogy 2004-ben és 2005-ben a Hivatal minden korábbi évet meghaladó mértékű kötelezettséget vállalt a K+F programok támogatására. A 4. táblázat számszerűen mutatja be 2000-től az évenkénti vállalt többéves támogatási kötelezettségeket pályázati bontásban.

4. táblázat.

(adatok millió Ft-ban)

Pályázat megnevezése	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Műszer	2 738,0	1 601,0	4 330,0	636,0		
Egyéb	3 573,0	1 811,0	1 448,0	1 096,0	699,0	852,3
Alkalmazott K+F	5 959,0	5 623,0	5 140,0	2 001,0		
KKK	1 083,0				760,0	1 077,5
Szaktárcákkal közösen működtetett programok (2004-ben: GAK)					2 984,0	3 000,0
Asbóth Oszkár Program (2004-ben: MOBIL)					2 000,0	6 500,0
Baross Gábor Program (2004-ben: RIÜ)					1 343,0	435,0
Pázmány Péter Program (RET)					11 772,0	6 000,0
Jedlik Ányos program (NKFP)		20 718,0	10 223,0	0,0	15 000,0	11 000,0
Irinyi János Program						1 000,0
Teller Ede Program (2005-ben: Nemzetközi nagyprojektek)						2 200,0
Apponyi Albert Program (2005-ben: Rásegítő intézkedések)						334,3
Déri Miksa Program						387,7
K+F és oktatási informatikai infrastruktúra						3 512,7
Forrásallokáció megtörtént, a döntés 2006. elejére áthúzódott (Baross G. és Irinyi J. programok)						2 825,3
Összesen:	13 353,0	29 753,0	21 141,0	3 733,0	34 558,0	39 124,7

1.3. Az Alap támogatási stratégiája

Az Alap támogatásainak célja **a magyar gazdaság versenyképességének innováción alapuló növelése volt**. A korábbi évek K+F projekt-támogatási gyakorlatához képest jelentős változást hajtottunk végre, amelynek irányát az Alap 2005. évi felhasználásának és a pályázati programjainak mottója határozta meg:

„ÚJ, INNOVATÍV VÁLLALKOZÁSOK ÉS TERMÉKEK”

Az innováció előmozdítása érdekében megváltoztattuk korábbi támogatási programunk prioritásait, továbbá több új programot indítottunk, és ezeket a programokat híres magyar invenciózus személyiségekről neveztük el.

Az Alap 2005. évi felhasználásának vezérelvei:

- a támogatások segítsék elő **a K+F eredmények gazdasági hasznosítását vállalkezési keretek között,**

- a támogatások elaprózódását elkerülendő **az erőforrásokat fókuszáljuk a kiemelt célterületekre,**
- a K+F-t és innovációt támogató programjaink segítsék elő **új munkahelyek teremtését.**

Az Alap felhasználásának és a pályázati programjainak prioritásai 2005-ben:

- Az erőforrások koncentrálása a kiemelt célterületekre és a fejlett technológiájú húzóágazatokra.
- A vállalkozások részvételének és szerepének növelése a K+F pályázati programokban, az Alapból történő részesedésük emelése.
- Az innovatív ötletek piacképes termékké való alakításának, valamint a prototípusok piacra vitelének támogatása.
- A vállalati K+F ösztönzése, új innovatív kis- és középvállalkozások létrehozásának és növekedésének elősegítése, innovációs képességük javítása.
- Innovatív, technológia-intenzív kezdő vagy kisvállalkozások inkubálását szolgáló innovációs központok (inkubátorházak) kialakítása.
- Új munkahelyek teremtése, fiatal kutatók (PhD hallgatók, posztdoktorok) alkalmazása.
- A nemzetközi együttműködés fokozása közös K+F projektek és intézmények által.

A fentiekkel összhangban a Hivatal:

- továbbfejlesztette a 2004-ben elindított sikeres K+F pályázati programokat (Pázmány Péter Program, Jedlik Ányos Program, Baross Gábor Program)
- új pályázati programokat indított (Nemzetközi nagyprojektek, Asbóth Oszkár Program, Irinyi János Program),
- folytatta a szaktárcákkal közösen működtetett K+F és innovációs pályázatokat (Gazdaságorientált Agrárágazati Kutatások).

A stratégia tervezésénél négy alapvető szempontot vettünk figyelembe: a jelen adottságok kihasználásának erősítése, a távlati célok elérése, a helyi kezdeményezések, valamint a központi stratégiai elképzelések megvalósítását. A programok helyét a kutatás-fejlesztés támogatásának stratégiai célrendszerében a 2. ábra jelöli ki. A programokat jelképező mezők nagysága arányos a ráfordítás mértékével.

A regionális innováció előmozdítása érdekében továbbfejlesztettük a Baross Gábor regionális innovációs fejlesztési programot. A program egyik legfontosabb eleme a Regionális Innovációs Ügynökségek hálózatának kialakítása. A hálózat információkkal, valamint innovációs szolgáltatások kínálatával segíti a kutatás-fejlesztési és a vállalkozási szféra együttműködését. Az új pályázati konstrukciók tovább növelték a régiók abszorpciós képességét a K+F és innovációs támogatások tekintetében. Ez különösen az EU Strukturális Alapok fogadása szempontjából kiemelkedő jelentőségű.

A programok nyomon követése (monitoring)

A Hivatal kidolgozta monitoring stratégiáját, amely meghatározza a programmonitoring tevékenység legfőbb alapelveit, módszereit, ütemezését és követelményeit. A monitoring folyamat kialakításával nemzetközileg elismert szakembereket bízunk meg. Közreműködésük lehetőséget ad az EU tagországok bevált gyakorlatának megismerésére és beépítésére a munkafolyamatokba. A 2006. év kiemelt feladata lesz az új, eredményorientált monitoring rendszer kialakítása, implementálása a Pázmány és Asbóth programoknál. A 2007. évben a Hivatal teljes program portfólióján bevezetjük a kialakított monitoring rendszert.

A programok értékelése

A kutatás-fejlesztésről és a technológiai innovációról szóló 2004. évi CXXXIV. törvény szerint meg kell valósítani a közfinanszírozású támogatások felhasználásának rendszeres ellenőrzését és független értékelését. A törvényi felhatalmazás alapján 2005-ben a Hivatal előkészítette a 198/2005 (IX.22.) Korm. rendeletet: „a közfinanszírozású támogatásban részesülő kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs programok értékelése rendszeréről és tartalmi követelményeiről”. A rendelet - az EU gyakorlatával összhangban - elősegíti a K+F értékelés gyakorlatának megismerését, módszereinek hazai alkalmazását és az értékelési kultúra elterjesztését. A rendelet 2005. október elsejével hatályba lépett.

Független, külső szakértő társaság végezte el a Kooperációs Kutató Központ (KKK) program 2001-2004 közötti első szakaszának utólagos (ex-post) értékelését. Az értékelés elsősorban arra irányult, hogy a KKK programban résztvevő vállalatoknál hogyan hasznosították az együttműködés során létrejött eredményeket. A szakértők ajánlásokat fogalmaztak meg a program folytatására.

Előkészületek történtek a Nemzeti Fejlesztési Hivatallal közösen a műszerpályázati programok ((KMÜFA 2000-2004, OTKA, GVOP 2004-3.2.1. intézkedése) átfogó, utólagos értékelésére, amelyre 2006-ban kerül sor.

1.4. Kiemelt programok 2005-ben

a.) 24 külföldről hazatelepülő magyar kutató segíti a Jedlik Ányos Program megvalósítását.

A **Jedlik Ányos Program** olyan projektekhez nyújt támogatást, amelyek az adott szakterületen tudományos és technológiai áttörést hozhatnak. A program keretében kutatóhelyek és vállalkozások együttműködésében az anyagi és szellemi erőforrások koncentrálásával jelentős szellemi hozzáadott értéket tartalmazó új anyagok, termékek, eszközök, eljárások, technológiák és szolgáltatások kidolgozása valósul meg.

A támogatás alsó korlátját megemeltük, ezáltal átfogó, komplex **nagyprojektek** megvalósítását kívánjuk elősegíteni. A vállalkozások részvételét a K+F tevékenységben a támogatásból kötelezően előírt 35%-os részesedéssel ösztönöztük. Preferáltuk vállalkozások konzorcium vezető szerepét. Fontos eredmény, hogy 24 külföldön élő magyar kutató települ vissza Magyarországra, hogy részt vehessen a Programban.

Egy példa a program keretében futó projektek közül:

A Pécsi Tudományegyetem a Pécsi Vízmű Rt.-vel és környezetvédelmi vállalkozásokkal együttműködve kidolgozott egy gyorsított tájrehabilitációs eljárási rendszert a bányászati és ipari tevékenység során keletkező tájsebek begyógyítására. A technológia, amely egyben megoldja az ipari és kommunális szerves hulladékok hasznosítását is más, hasonló éghajlati adottságú tájakon is alkalmazható. A projekt egyúttal több új mikrobiológiai, komposztálási és mérés-technikai eljárás kidolgozását eredményezte, amelyek meddőhányók, zagyártározók, széntüzelésű erőművek salak és pernyelerakói, valamint városi hulladéklerakók felszíneinek rekultivációjában hasznosíthatók.

b.) Több támogatást kapnak a tudásközpontok

A **Pázmány Péter Program** célja regionális egyetemi tudásközpontok létrehozásának elősegítése. A tudásközpontok olyan szakterületi és regionális vonzáscentrumként működnek, amelyek kiemelkedő kutatás-fejlesztési, valamint technológiai innovációs tevékenységet folytatnak, intenzíven együttműködnek a gazdasági szférával, ösztönzőleg hatnak a régiók technológiai és gazdasági fejlődésére, s ezen keresztül javítják a régió és az ország versenyképességét. A 2004-ben indult Program 2005. évi, továbbfejlesztett változatában feloldottuk az alap-és alkalmazott kutatás ill. kísérleti fejlesztés arányát korlátozó előírást, valamint min. 1Mrd Ft-ra emeltük a támogatást. A változtatások nagyobb rugalmasságot biztosítanak a régiók speciális igényeinek kielégítésére.

Egy példa a program keretében futó projektek közül:

A Semmelweis Egyetem a Richter Gedeon Rt.-vel, az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézetével, a Pázmány Péter Katolikus Egyetemmel és több kisvállalkozással együtt létrehozta a Szentágotthai Tudásközpontot az élettudományok, a bio- és az információs-technológia határterületein. A konzorciumot alkotó négy nagy partner már több éve dolgozott egy közös elképzelésen, amelynek célja az egyetemi, a kutatóintézeti és az ipari szféra közelítése volt, annak érdekében, hogy a kutatók jobban bekapcsolódjanak az innovációs láncba, és termékeikkel megjelenjenek a piacon. A tudásközpont sikeres működése biztosítja a hazai szakemberképzést, segíti az ipar és a kutatás közötti kapcsolatot, megteremti a hiányzó egyetemi technológiatranszfer jogi környezetét és kultúráját.

c.) Megkezdődött a regionális innovációt ösztönző intézkedések decentralizálása

A **Baross Gábor Program** célja az innovációt ösztönző intézkedések decentralizálása, a regionális innováció ösztönzése, innovációs projektek támogatása, és ezáltal a magyarországi régiók gazdaságának és versenyképességének fejlesztése. A program első elemeként a Hivatal támogatásával kialakították a Regionális Innovációs Ügynökségek hálózatát. Az Ügynökségek közreműködésével elindult az „Innocsekk” program, amelynek célja a mikro- és kisvállalkozások innovációs kezdeményezéseinek támogatása, az innovációs szolgáltatások iránti kereslet élénkítése. A Baross Gábor Program harmadik elemeként a régiók megfogalmazták a fejlesztési prioritásaiknak megfelelő pályázati felhívásaikat a regionális innováció ösztönzésére. A pályaműveket a regionális bíráló bizottságok értékelik és terjesztik elő támogatásra.

Egy példa a regionális pályázati felhívások közül:

Az Észak-alföldi Regionális Innovációs Ügynökség által előkészített „Klaszter” pályázaton a régióban bejegyzett és telephellyel rendelkező KKV-k és non-profit szervezetek konzorciuma indulhat. A pályázat célja, hogy segítse a KKV-k együttműködését innovációs képességeik kiterjesztését, közös piaci fellépését vagy beszállítói hálózathoz való csatlakozását. A támogatást olyan kutatás-fejlesztési tevékenységhez lehet igénybe venni, amely elősegíti új, magas minőségű követelményeknek megfelelő termékek, szolgáltatások piacra jutását, hozzájárul a technológiai innováció feltételeinek megteremtéséhez.

d.) Új, húzóágazatok fejlődését segítő program

Az **Asbóth Oszkár Program** 2005-ben meghirdetett pályázatának célja technológiai platformok és innovációs klaszterek kialakításának ösztönzése az egészségipar, a biotechnológia és az agrárgazdaságra támaszkodó megújuló energiaforrások területén. A Hivatal támogatta a kuta-

tóhelyek és vállalkozások együttműködésével létrejövő Innovációs Klaszter Centrumok felállítását, valamint a technológiai platformhoz kapcsolódó K+F és innovációs programok végrehajtását. 5 külföldön élő magyar kutató települ vissza Magyarországra, hogy részt vehessen az Asbóth Oszkár Programban. A Program továbbfejlesztéseként 2006-ban újabb húzóágazati területek támogatását tervezzük.

Egy példa a program keretében futó projektek közül:

A Károly Róbert Főiskola az FVM Mezőgazdasági Gépesítési Intézetével, valamint erdészeti, környezetvédelmi és élelmiszeripari vállalkozásokkal olyan bioenergetikai innovációs centrumot és arra épülő klasztert hoz létre, amely kutató-fejlesztő - szolgáltató tevékenységével segíti a térségben és országosan is meglévő szellemi - infrastrukturális erőforrások kiaknázását a biomassza energetikai célú előállítására, hasznosítására területén. A Centrum 3 fő kutatás-fejlesztési programot koordinál a biomassza hőenergia célú feldolgozása, a biogáz előállítása és a biológiai eredetű motorhajtóanyagok területén.

e.) Szaktárcákkal közösen finanszírozott programok

A **Gazdaságorientált Agrárágazati Kutatások** program átfogó célja korszerű, magas értéket képviselő, piacképes agrár-élelmiszeripari termékek, eljárások és szolgáltatások létrehozása, agrárágazat termelési folyamatainak fejlesztése, termelési környezetének fenntartható módon történő igénybevitelét segítő kutatási-fejlesztési együttműködési programok beindítása, az agrár-élelmiszeripari ágazat termelési eszközeinek a gazdasági teljesítőképesség fokozását célzó fejlesztése. A projekteket gazdálkodó szervezetek és a hazai kutatóhelyek közötti kooperáció keretében valósítják meg. A 2004-ben indult program 2005. évi pályázati felhívásában bővítettük a támogatandó témaköröket. A megújult pályázatban megszüntettük a támogatási összeg felső korlátozását, ezáltal nagyobb horderejű, komplex K+F projektek támogatása is lehetővé vált.

Egy példa a program keretében futó projektek közül:

A VIRECO Gyártó, Fejlesztő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. a BME Biokémiai és Élelmiszer-technológiai Tanszékével és az Országos Húsipari Kutatóintézet Kht.-vel szójamentes, az egészséges táplálkozást szolgáló, új növényi alapú élelmiszereket fejleszt ki, melyekben a szóját magas fehérje és értékes anyag tartalmú, glutén és GMO mentes növényi eredetű élelmiszer összetevővel váltják ki.

f.) Irányváltás a nemzetközi együttműködésben a nagyprojektek megvalósítása felé

A **Nemzetközi nagyprojektek** program célja magyarországi kutatóhelyek olyan kutatás-fejlesztési nagyprojektjeinek a támogatása, amelyekben rövid- és középtávon hasznosuló új interdiszciplináris technológiákat két- vagy többoldalú nemzetközi K+F együttműködés keretei között dolgoznak ki. A projektnek elő kell segítenie a hazai kutatás-fejlesztés nemzetközi versenyképességének növelését, a gazdasági hasznosításra alkalmas szellemi termékek előállítását és a hatékony technológiatranszfert. A projektek segítik továbbá az innovatív hazai vállalkozások részvételét a nemzetközi K+F nagyprojektekben; és az Európai Unió kutatási, technológia-fejlesztési és demonstrációs keretprogramjában..

Egy példa a program keretében futó projektek közül:

Az MTA KFKI-Részecske- és Magfizikai Kutatóintézete az MTA KFKI Atomenergia Kutatóintézetével, a BME Műszaki Mechanikai Tanszékével és Nukleáris Technikai Intézetével az Európai Unió EURATOM programjához és az Európában megvalósuló nemzetközi fúziós kutatóreaktorhoz (ITER) kapcsolódó hazai nukleáris technológiai fejlesztéseket kíván folytatni. A kutatók meglévő, építés alatt álló, illetve tervezett európai nagyberendezésekhez fejlesztenek eszközöket és technológiákat. A projekt egyik célja olyan magas szintű mérnöki háttér kialakítása, amely a fizikai kutatás legújabb eredményeit ötvözi a legfejlettebb ipari technológiákkal, és így katalizátorként működik a magyar ipar számára is. A kifejlesztett tervezett diagnosztikák ipari alkalmazásra alkalmas elemeket (pld. intelligens digitális kamera) is tartalmaznak

g.) Az első csúcstechnológiai inkubátorközpont Magyarországon

Az **Irinyi János Program** keretében olyan alprogramokat futtatunk, amelyek kezdő vállalkozások innovációs kezdeményezéseinek megvalósítását segítik.

„A” alprogram: **„Biotechnológiai minta-inkubátorközpont”** alprogram célja a biotechnológia területén működő, kis- és középvállalkozások inkubálására alkalmas inkubátorközpont létrehozásának elősegítése. A biotechnológiai inkubátorközpontnak kedvező feltételeket kell biztosítani a betelepülő vállalkozások számára K+F tevékenységük végzéséhez, új termékek, szolgáltatások és eljárások kifejlesztéséhez, továbbá elő kell segítenie az inkubátorközpontban működő vállalkozások gazdasági megerősödését.

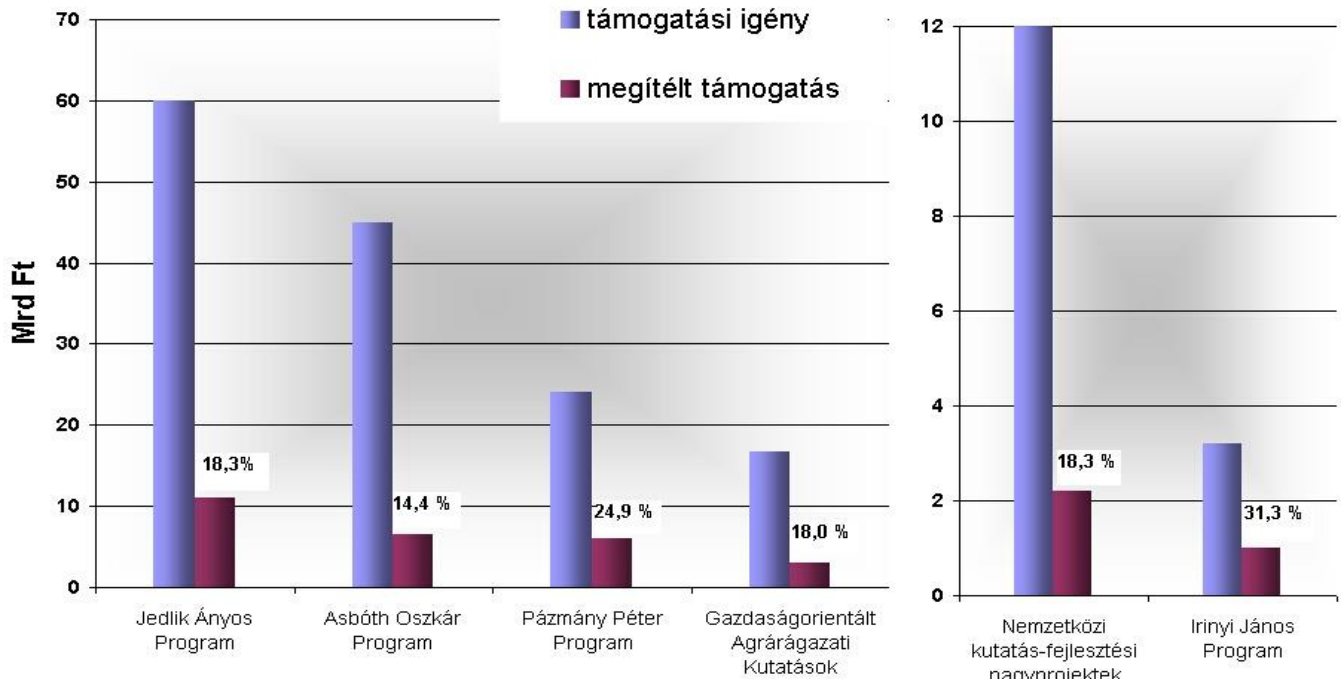
„B” alprogram: a **„K+F eredmények és innovatív ötletek egyéni megvalósítása”** alprogram célja, hogy a pályázót termék létrehozására és a terméket gyártó, hasznosító cég alapítására ösztönözze. A kifejlesztett kívánt termék természetes személy(ek) kutatás-fejlesztési eredményén vagy ötletén, találmányán alapuljon. A projektek egyéni kezdeményezéstől indulnak és kaphatnak támogatást. A piacközeli, kísérleti fejlesztés szakaszában a fejlesztőmunkát már gazdasági társaság keretében kell folytatni.

Egy példa a program keretében futó projektek közül:

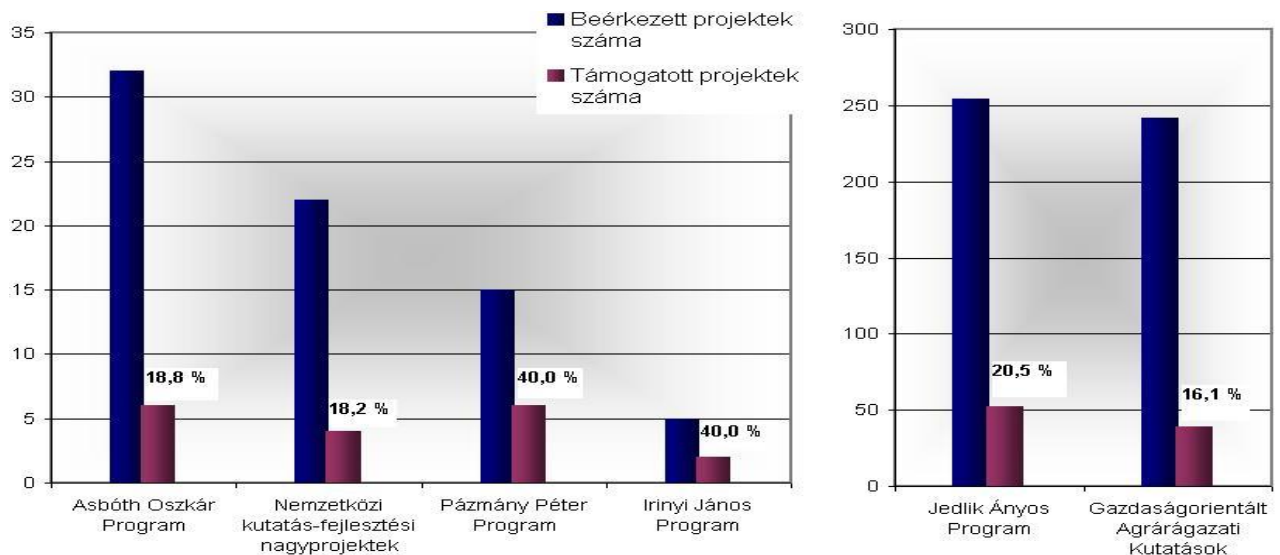
A Bio-Inkubátorház Ingatlanfejlesztő és Szolgáltató Kft. Az Országos Gyógyintézeti Központtal, az Eötvös Loránd Tudományegyetemmel és a Magyar Tudományos Akadémiával hozta létre a Dél-Budai Orvosi Biotechnológiai Inkubációs Központot. Az inkubátorházzal területi egységet alkotó non-profit kutatóhelyeken rendelkezésre áll a gyógyszer- és diagnosztikum kutatáshoz szükséges nagy értékű infrastruktúra és szakembergárda. Az inkubátorház bruttó területe 4728m², bérbe adható területe 3763m². A projekt keretében kialakítanak még steril állatházat, sejterápiás részleget; általános labort, irodát, raktárt és egyéb helyiségeket.

1.5. A kiemelt programok jellemző adatai

Az egyes programok pályázói által igényelt támogatási összegeket és a támogatást kapott projektek számára megítélt összegeket a 9. ábra, a benyújtott és támogatott pályázatok számát a 10. ábra szemlélteti. A pályázatok sikerességi aránya az elnyert támogatások tekintetében 14 % (Asbóth Oszkár Program) és 31 % (Irinyi János Program) között mozog (összesítve 18,45 %).

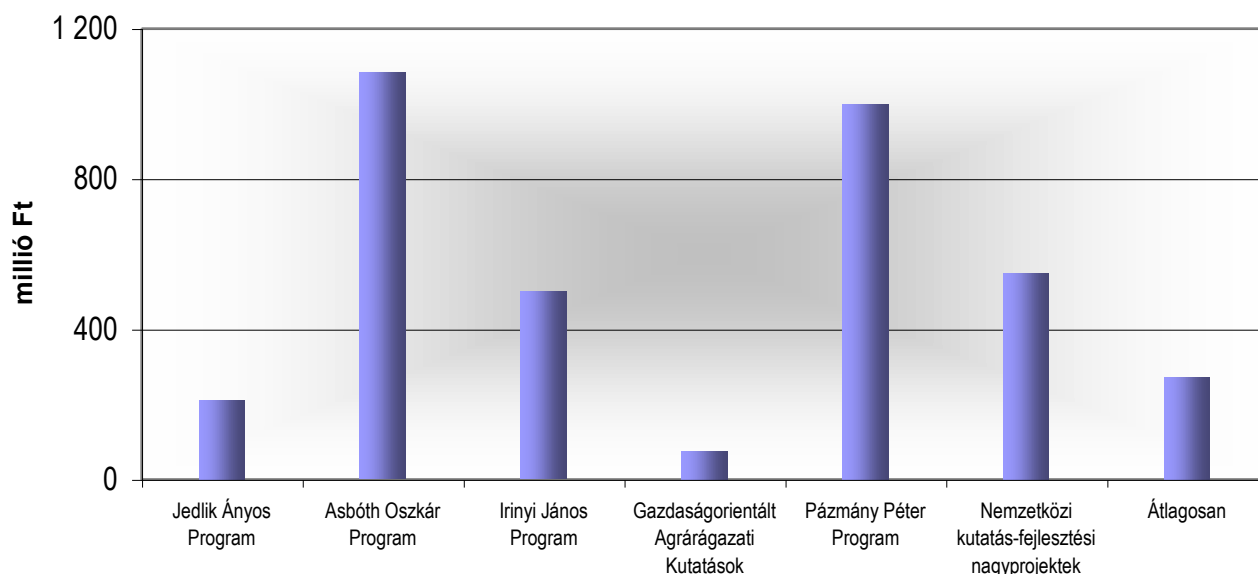

9. ábra: A sikerességi arány alakulása a támogatási összegek szerint

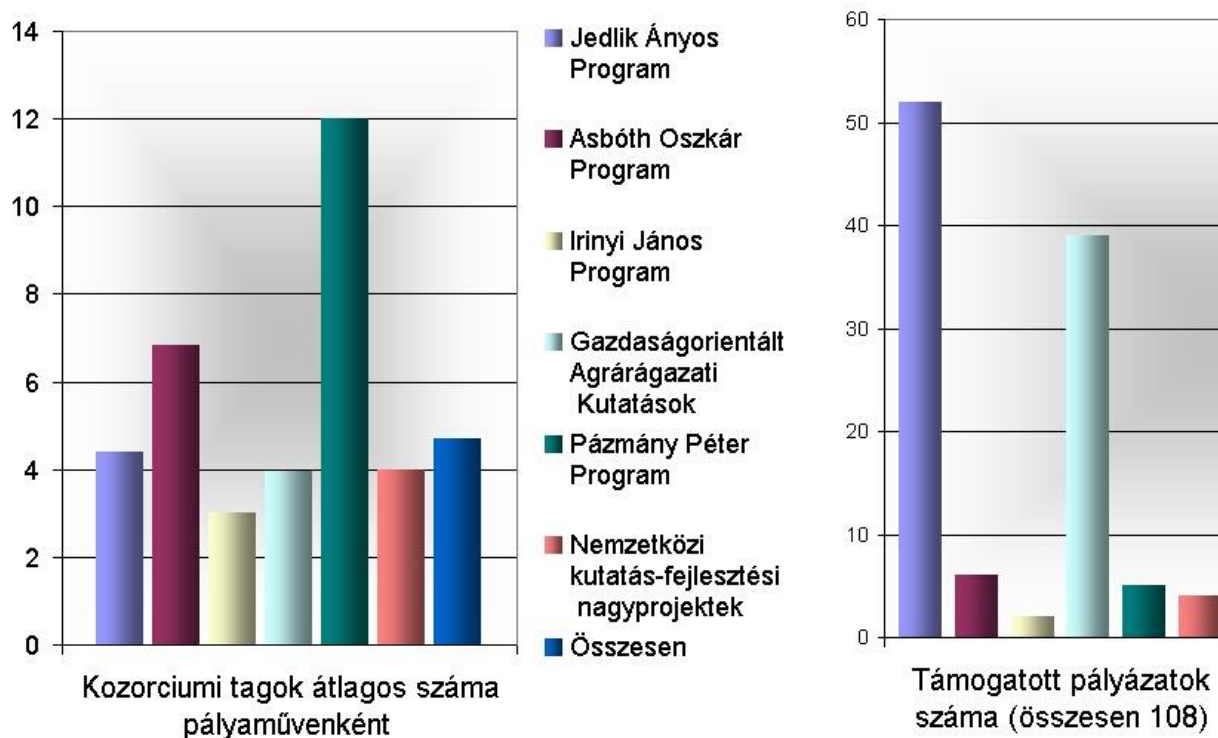
10. ábra: A sikerességi arány alakulása a projektek száma alapján

Az egy projektre eső támogatási összeget mutatja a 11 ábra. A legnagyobb volumenű támogatásokat az Asbóth Oszkár és a Pázmány Péter programok keretében indított projektek kapták.

11. ábra: Egy projektre eső támogatási összeg a különböző programokban

A 12. ábrán látható a különböző programok keretében támogatott pályázatok száma és a projektek végrehajtására megalakult konzorciumok átlagos mérete.

12. ábra: Az átlagos konzorciumi méret és a támogatott projektek száma a különböző programokban

1.6. A pályázatkezelés továbbfejlesztése

a.) Korszerűbbé vált a pályaművek fogadása, kezelése és értékelése.

A támogatások volumenének növekedése és az új típusú programok minőségileg új **projektmenedzselési** feladatokat jelentettek. A feladatok ellátását segítette az **elektronikus ügyintézés**

kiterjesztése. A pályaművek fogadását elektronikus pályázati űrlap, a szakmai értékelés folyamatát elektronikus bírálati űrlap, valamint az ezekből automatikusan épülő – szintén elektronikus - adatbázis segíti. A pályázók és szakmai bírálók számára szükséges dokumentumok on-line elérhetők. A szakmai bírálókkal való kapcsolattartást szintén informatikai rendszer támogatja. Ez lehetővé teszi a szakmai bírálók elektronikus regisztrációját, a bírálók adatbázisának kiépítését, a bírálók kiválasztását a pályaművek tárgyköréhez illeszkedően, az összeférhetlenségi szabályok betartását és a bírálatok elkészítését. A bíráló bizottsági tagok felkészülését távhozzáférés biztosítja. A bírálatok elkészítése elektronikus távbíráltatással történik. A pályázókat és a bírálókat informatikai ügyfélszolgálat segíti.

b.) Külföldi szakértők a programirányításban és a bíráló bizottságokban

A **pártatlanság** szempontjainak érvényesítése és az **összeférhetlenség** eseteinek elkerülése érdekében nagyobb programjainknál külföldi szakértőket vontunk be a programirányító testületek és a bíráló bizottságok munkájába. A folyamatot korszerű infokommunikációs eszközök (pl.: videokonferencia) alkalmazásával kívánjuk gyorsítani és kiterjeszteni.

c.) Átláthatóság és nyilvánosság

A pályázók előzetes tájékoztatása érdekében a Hivatal honlapján közzé tesszük a támogatási programok pályázati kiírásának tervezetét. A végleges pályázati kiírás a hivatalos egyeztetéseket követően kerül a honlapra. A támogatott projektek listáját a döntést követően nyilvánosságra hozzuk a honlapon. Az értékelők anonimitásának biztosítása mellett a pályázók megismerhetik a bírálat alapját képező szakmai értékeléseket. Ez segíti a későbbi pályázatok elkészítését.

d.) Ügyfeleink tájékoztatása, kapcsolattartás

A pályázatkezelés továbbfejlesztése érdekében, az ügyfelekkel történő kétirányú kommunikáció, a tájékoztatás korszerűsödött. A pályázati honlap dinamikusan bővült, a kapcsolattartás és tájékoztatás legfontosabb eszközévé vált. Ügyfeleink számára szükséges összes információt és dokumentumot közzé tesszük, továbbá elősegítjük az elektronikus kapcsolattartást. A honlapot az év során **236.566** esetben látogatták meg és látogatóink összesen **1.758.630** oldalt tekintettek meg. Személyes, telefonos és e-mailes ügyfélszolgálat is működik.

e.) Megkezdtük az elektronikus pályázatkezelő rendszer (PKR) kialakítását

2005-ben megkezdődött a PKR kialakítása. Meghatároztuk a szakmai követelményeket, elkészültek a rendszertervek, megtörtént a szoftver kidolgozása és a telepítés. Megkezdődött az első modulok feltöltése adatokkal. 2006-ban kerül sor a rendszer moduljainak tesztelésére és a tervek szerint az év közepén a rendszer üzembe állítására. A PKR struktúrája hasonló az EU Strukturális Alapok kezelését segítő EMIR információs rendszeréhez, ami biztosítja a két rendszer kommunikációját.

f.) A regionális innovációs ügynökségeket bevontuk a pályázatkezelésbe

Előírások szerint az Alap tárgyevi kiadási előirányzatának 25%-át regionális innovációs célokra kell felhasználni. Kialakítottuk a regionális pályázati rendszerek eljárásrendjét. Ez a rendszer a Regionális Innovációs Ügynökségek hálózatát aktívan bekapcsolta a pályázatkezelés folyamatába. A feladatok megosztását az érintett felek együttműködési szerződésben szabályozták.

2. A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal működése

2.1. A Hivatal működési feltételei

A Hivatal a 216/2003 (XII.11.) Korm. rendelet értelmében 2004. január 1-jétől működő országos hatáskörű államigazgatási szerv, előirányzatai felett teljes jogkörrel rendelkezik, és önállóan gazdálkodik, a költségvetésben a XXXIV. Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal fejezetén belül fejezeti jogosultsággal rendelkező önálló címként jelenik meg. A Hivatal a Kormány irányítása alatt áll, felügyeletét - szakmai kérdésekben a gazdasági és közlekedési miniszter közreműködésével – az oktatási miniszter látja el.

A Hivatal felelős a Kormány tudomány-, technológia- és innovációpolitikájának kialakításáért és végrehajtásáért, az Alap eredményes felhasználásáért, valamint a nemzetközi tudományos- és technológiapolitikai kapcsolatokért. Feladatai ellátásában együttműködik az érintett minisztériumokkal, országos hatáskörű szervekkel, a Magyar Tudományos Akadémiával és más köztestületekkel, valamint a regionális és társadalmi szervezetekkel. Felügyeli a Kutatás-fejlesztési Pályázati és Kutatáshasznosítási Irodát (KPI), amely az Alap forrásaiból finanszírozott K+F pályázatok kezeléséért, lebonyolításáért felel.

A Hivatal folytatta szervezetfejlesztési stratégiájának végrehajtását, melynek fontos eleme a szervezeti tudás megteremtése. Ennek érdekében az újonnan belépett kollégák a próbaidejük alatt közös felkészítésen vettek részt.

A Hivatal 2005. júniusában - közbeszerzési eljárás lefolytatását követően - bérelt ingatlanba költözött (Bp. XI. ker. Neumann J. u. 1/C). A vagyonkezelésében lévő Szervita tér 8. szám alatti irodaház értékesítésére vonatkozóan a Hivatal a Kincstári Vagyoni Igazgatósággal megállapodást kötött. Az értékesítés előkészítése 2005. évben megkezdődött.

A Hivatal jelentős informatikai fejlesztést hajtott végre. Eszközeit elsősorban az Oktatási Minisztériumtól térítésmentesen átvett eszközök alkották. Az elavult számítástechnikai hálózat, illetve a korszerűtlen munkaállomások jelentősen nehezítették a munkavégzést, ezért a beruházások jelentős részét az informatikai rendszer és a munkaállomások korszerűsítése tették ki.

2.2. Innovációpolitikai – stratégiai feladatok

a) *K+F és innovációs stratégia készítése*

„A kutatás-fejlesztésről és a technológiai innovációról” szóló törvényhez kapcsolódó intézkedésekről szóló 2286/2004. (XI.17.) Korm. határozat 1. pontja előírja, hogy „Előterjesztést kell készíteni a Kormány számára a középtávú kormányzati tudomány-, technológia- és innovációpolitikai (TTI) stratégiáról”. Az első helyen felelős oktatási miniszter a feladat koordinálására a Hivatal elnökét kérte fel. A Hivatal az Oktatási Minisztérium, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium szakértőinek, valamint a Magyar Tudományos Akadémia kijelölt képviselőjének bevonásával készítette elő a TTI stratégiát (továbbiakban: stratégia).

A stratégiába beépítettük a Tudomány- és Technológiapolitikai Tanácsadó Testület (TTTT) és a Magyar Tudományos Akadémia által elkészített tudománypolitikai dokumentumok releváns

részeit. A stratégia készítéséhez felhasználtuk a Hivatal által készített és készített elemzéseket, a tudományos és technológiai attasék szakmai jelentéseit, valamint a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium által a versenyképesség témakörében készített dokumentumait. A stratégiát összehangoltuk az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptióval, az Országos Területfejlesztési Konceptióval, valamint az EU Strukturális Alapok fogadására készülő stratégiai dokumentumokkal.

A Hivatal a stratégia előkészítéseként *"Innovációs tavasz"* és *"Innovációs Fórum"* néven vitasorozatot szervezett 2005 tavaszán és őszén az érintett szakemberek széles körének bevonásával. A hét vitafórum témakörei – *"Lehet-e húzóágazat a"* címmel - felölelték a gépjárműipar, az információs és kommunikációs technológiai ipar, a biotechnológia, a vegyipar, az élelmiszeripar, a bioenergetika és a nanotechnológia területét. A fórumok célja az volt, hogy feltárják, mely területek számítanak húzóágazatnak Magyarországon, hol vannak a magyar gazdaság kitörési pontjai.

A stratégia tervezetét több fórumon is megvitatták:

- a Tudomány- és Technológiapolitikai Kollégium (TTPK) 2005. június 28-i ülésén tárgyalta meg a stratégia koncepcióját; és úgy határozott, hogy a TTPK három elnökhelyettese felelős stratégia kidolgozásáért.
- a Kutatási és Technológiai Innovációs Tanács több alkalommal is foglalkozott a stratégiával,
- a tudományos és technológiai attasék 2005. október 5-én vitatták meg a stratégia tervezetét,
- társadalmi és szakmai szervezetek képviselői, a TTTT tagjai, valamint meghívott szakértők 2005. október 18-án tárgyaltak a dokumentumról, továbbá
- 2005. november 8-án Kóka János gazdasági és közlekedési miniszter, Magyar Bálint oktatási miniszter és Boda Miklós a Hivatal elnöke találkozott a TTTT tagjaival, a stratégia megvitatására.

b) A második Nemzeti Fejlesztési Terv előkészítése

A második Nemzeti Fejlesztési Terv kimunkálása több tervezési dimenzióban párhuzamosan történik. Az alábbi dokumentumokban szereplő K+F és innovációs részek kidolgozásának és vitáinak szakmai műhelymunkáiban aktívan részt vettek a Hivatal munkatársai.

Megalapozó dokumentumok:

Az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió, valamint az Országos Területfejlesztési Konceptió.

Tervezési dokumentumok:

- A Nemzeti Stratégiai Refencia Keret az EU Strukturális Alapok felhasználásának stratégiai keretdokumentuma. A tervdokumentumban a K+F és az innováció a versenyképes gazdaság tématerületéhez tartozik.
- A kutatás-fejlesztés és innováció a „Versenyképes Gazdaság Operatív Program” egyik prioritását képezi. A szakmai megbeszéléseken a Hivatal szakértői rendszeresen részt vettek.
- A Fejlesztési Pólusok Program középpontjában a kiemelt nagyvárosok és régiók innováció alapú gazdasági fejlesztése áll. Egyik központi eleme a kutatás-fejlesztési és innovációs potenciál erősítése. Az anyag stratégiai kidolgozása és egyeztetése folyamatban van, amelyben a Hivatal munkatársai is részt vettek.

2.3. Államigazgatási feladatok

K+F és innovációs témakörökben – nemzetközi együttműködés, nők helyzete a tudományban, fiatal kutatók karrierlehetőségei stb. – előterjesztéseket készítettünk. Bekapcsolódva a közigazgatási egyeztetésbe, számos külső előterjesztést véleményeztünk. Több szerződést, megállapodást, okiratot készítettünk, véleményeztünk, különféle szakmai anyagokra nyújtottunk jogi állásfoglalást, véleményt.

A 2286/2004 (XI.17.) Korm. határozat végrehajtásához kapcsolódó alábbi feladatokat végeztük el: a közfinanszírozású programok értékelési rendszeréről, tartalmi követelményeiről és az eredmények hasznosításáról szóló kormányrendelet előkészítése; módszertani útmutató a közfinanszírozású kutatóhelyek szellemi tulajdon-kezelési szabályzatának kidolgozásához; a 49/1993. (III.26.) Korm. rend. módosításának kidolgozása; a Nemzeti Kutatás-nyilvántartási Rendszerről szóló jogszabály módosítása. Az alábbi témák kidolgozása kezdődött meg: kormányzati TTI stratégia, dereguláció, a költségvetési kutatóhelyek és az ott dolgozó kutatók értékelési rendszere, interszektorális mobilitást ösztönző intézkedések, a költségvetési kutatóhelyek szervezeti és gazdálkodási formáinak felülvizsgálata. Felmérést végeztünk a kutatás-fejlesztést, innovációt érintő jogszabályok módosításának igényeiről, amelynek megfelelően tervezzük a módosítási javaslatokat.

A harmadik országbeli állampolgárokhoz az Európai Közösségi területén folytatott tudományos kutatás céljából való fogadására vonatkozó külön eljárásról szóló, 2005. október 12-i 2005/71/EK tanácsi irányelvvel kapcsolatban jogharmonizációs feladatainkat megkezdtük.

Szabályzatokat, eljárásrendeket készítettünk, illetve készítettünk elő a Hivatal belső működésének hatékonyabbá tétele és rendezése érdekében. Az egykoron az OMF által alapított alapítványok jogi helyzetét tisztáztuk, ennek megfelelően intézkedtünk az alapítói jogok rendezéséről. Kidolgoztuk a Hivatal/KPI kétes kintlévőségek követeléskezelésének módját.

2.4. EU és nemzetközi tevékenység

a) Az uniós tagságból fakadó tevékenységek

2005-ben az NKTH folytatta aktív részvételét a Tanács Kutatási Munkacsoport, a Versenyképességi Tanács valamint az Európai Koordinációs és Tárcaközi Bizottság munkájában. Az EKTB 33. tudomány és kutatás szakértői csoportját az NKTH vezeti.

A tagállami együttműködés területén az NKTH legjelentősebb feladata az EU 7. Kutatási, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogram (2007-2013) tervezési munkájában való részvétel².

2005 folyamán az NKTH benyújtott egy javaslatot az Európai Bizottság számára, új Kiválósági Központok kialakításáról. A Kiválósági Központok küldetése: fókuszált kutatások a feltörekvő technológiák területén, világszínvonalú K+F intézetek kialakítása a kritikus tömeg biztosításával, valamint a tudástranszfer ösztönzése az ipar- akadémia között.

A 7. Keretprogram tárgyalásai során Magyarország Nagy-Britanniával, Franciaországgal, Dániával, Portugáliával, Svédországgal és Litvániával együtt elérte, hogy a tanácsi anyagba bekerüljön, hogy az Európai Kutatási Tanács a lehető leghamarabb alakuljon át a Szerződés 171. cikke alapján az Európai Bizottságtól független szervezetté.

² A 7. Keretprogram 2007. január 1-jén fog indulni

b) Kétoldalú kapcsolatok

A Magyar Köztársaságnak 32 országgal van kétoldalú tudományos és technológiai (TéT) együttműködési kormányközi megállapodása, amelynek szakmai végrehajtásáért a Hivatal felelős. 10 relációban összesen 506 új mobilitási projekt indult.

A nemzetközi TéT kapcsolatok súlypontja 2004-től kezdve a mobilitás-támogatáson túlmenő, nagyobb léptékű K+F együttműködési projektek indítása felé tolódott. Ennek megfelelően nemzetközi nagyprojektek előkészítése kezdődött meg:

- Francia-magyar biotechnológiai központ létesítése Szegeden;
- Nanotechnológiai központ létrehozása Miskolcon orosz közreműködéssel;
- Német-magyar kutatócsoport létrehozása a „környezet független hálózatok” területén, Budapesten.

A washingtoni Center for Strategic and International Studies (CSIS) intézettel együttműködésben folytatott magyar-amerikai innovációs projekt keretében három szakértői csapat vizsgálta az amerikai innovációs tapasztalatok Magyarországon való hasznosításának, befektetések vonzásának, csúcstechnológiai együttműködések lehetőségeit.

c) Multilaterális ügyek

A Hivatal a következő együttműködésekben vett részt és képviselte Magyarország érdekeit:

- Magyarország képviseletét a Hivatal látja el az OECD K+F és innovációhoz kapcsolódó bizottságainak és munkacsoportjainak tevékenységében.
- A COST (Európai Tudományos és Műszaki Együttműködés) együttműködés keretében mintegy 190 akcióból 126-ban volt magyar részvétel.
- Az EUREKA (Európai Piacorientált Kutatási és Fejlesztési Együttműködés) keretében 9 új EUREKA projektben volt magyar részvétel. Az EUREKA projektek magyar résztvevőinek támogatására meghirdettük a Déri Miksa Pályázatot.
- A Hivatal ellátja a NATO Kutatási és Technológiai Szervezete (RTO) tevékenységének nemzeti koordinációját, valamint részt vesz a Kutatási és Technológiai Testület (RTB) és a NATO Tudomány a Biztonságért Program munkájában.
- Jelenleg a CERN (Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire) legfontosabb fejlesztése a Large Hadron Collider (LHC) részecskegyorsító óriás-beruházás, melynek 4 kísérleti pontja közül kettőben Magyarország is érdekelt.
- Magyarország csatlakozott a németországi nagylétesítmény (X-FEL = a röntgensugarak hullámhossztartományában működő nagyenergiás lézer) kivitelezéséhez.
- A Hivatal a kormány megbízásából megvizsgálta az Európai Spallációs Neutronforrás (ESS) magyarországi létesítésének lehetőségét.
- Magyarország 2005-ben újra teljes jogú tagja lett a moszkvai székhelyű ICSTI-nek (Tudományos és Műszaki Információ Nemzetközi Központja).

d) TéT attaséi hálózat működése

A Hivatal a Külügyminisztériummal közösen működteti a tudományos és technológiai (TéT) diplomáciai tevékenységet ellátó TéT attaséi hálózatot 11 állomáshelyen, ellátja annak szakmai irányítását. 2005. őszén új pekingi állomáshelyet hoztunk létre. A helsinki attasét Stockholmban is akkreditáltattuk. Új alapokra helyeztük az attaséi hálózat szakmai irányítását, az attasék

személyes szakmai értékelésének, konzultációjának és feladatkiadásának új rendjét. Az attasék 15 nagyobb léptékű témában küldtek jelentéseket, elősegítve a Hivatal aktuális feladatainak megoldását. 2005. októberében a TÉT attaséi konferencia keretében az attasék a szakmai nyilvánosság előtt is beszámoltak a K+F gazdasági hasznosításával kapcsolatos nemzetközi tapasztalatokról.

2.5. A Hivatal kommunikációs tevékenysége

A Hivatal kommunikációs és sajtótevékenysége a korábbi évhez képest eszközeiben gazdagodott. A közvélemény tájékoztatására a feladatokról, pályázatokról sajtótájékoztatókat tartottunk, sajtóközleményeket adtunk ki. Az elnök és elnökhelyettesek televíziós és rádióműsorokban rendszeresen szerepeltek az innovációval kapcsolatos kérdésekben. A tudomány, technológia, innováció jelentőségének tudatosításában jelentős szerepet játszottak a Mecenátúra-pályázatban támogatást elnyert Delta, valamint Heuréka műsorok. Egyre szélesebb körben alkalmazzuk az információ elektronikus úton való terjesztését, például aktualitás hírek közzését, megvitatását on-line fórumokon keresztül. Különös gondot fordítottunk honlapunk tartalmi fejlesztésére, új elemként jelentek meg a Regionális Tudásközpontokról és az Európa tervről szóló információk, videó- és rádióriportokkal bővült a „Sajtószoba”, bővítettük az angolul is elérhető információk körét. A stratégiakészítéshez a kutatói és gazdasági közösség véleményét konferenciákon, vitafórumokon, társadalmi egyeztetések keretében kértük ki (pl. Innovációs Tavasz, Fiatal kutatók fóruma, Tudomány és Gazdaság konferencia, „A magyar gazdaság növekedési alternatívái” című tanulmány vitája).

A rendszeresen megjelenő Nemzetközi Hírlevél, valamint a Tudományos és Technológiai Attasék konferenciája rendszeres tájékoztatást nyújt a K+F és innováció nemzetközi trendjeiről. Önálló standon mutattuk be a Párizsban megrendezett „Európai Kutatási és Innovációs Szalon” a magyar Kormány innovációs rendszerét, a regionális innovációs ügynökségek hálózatát. A kiállításon alapoztuk meg a biotechnológia terén létrejövő együttműködést. Az innovatív magyar informatikai vállalkozások kínai piacra jutása érdekében megbeszélés-sorozatra került sor Kínában, Shenzen tartományban. A szakmai kiállításon való részvétel eredményeképpen számos üzleti kapcsolat született. Az USA-ban a biotechnológiai vállalatokat népszerűsítő road show eredményeként már üzleti szerződéseket is kötöttek. Folytatása 2006 őszén, Budapesten várható.